

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Evou Lukotkovou v právní věci žalobce: **Mgr. J. R.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 12. 2014, č. j.,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalované ze dne 8. 12. 2014, č. j. byly zamítnuty námitky žalobce směřující proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 10. 2014, č. j. a citované rozhodnutí bylo potvrzeno.

Rozhodnutím žalované ze dne 20. 10. 2014, č. j. byla zamítnuta žádost žalobce o invalidní důchod pro nesplnění podmínek ust. § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění v platném znění (dále též „zdp“). Podkladem rozhodnutí byl posudek o invaliditě MSSZ Brno ze dne 7. 10. 2014, podle kterého poklesla mu z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jeho pracovní schopnost pouze o 30 %, takže není invalidní.

Dne 23. 2. 2015 podal žalobu proti napadenému rozhodnutí, kterou doplnil podáním doručeným zdejšímu soudu dne 24. 3. 2015. Uvedl, že má nemocný pohybový aparát (krční a bederní páteř, postižení dolních končetin). V roce 2014 byl celkem 3x hospitalizován. Po dobu 13 let je v evidenci úřadu práce, není schopen pracovat, vykonávat jakoukoliv práci. Má poruchy spánku, bolesti pohybového aparátu, které léčí opakovanými infuzemi a injekcemi. Od roku 2002 se léčí na psychiatrii, od roku 2013 je v léčení neurologickém. Uvedl sídla lékařů, u nichž má vedenou zdravotní dokumentaci.

Žalovaná v písemném vyjádření ze dne 10. 6. 2015 poukázala na dostatečně zjištěný skutkový stav věci. Napadené rozhodnutí bylo vydáno na podkladě posudku ČSSZ – pracoviště Brno, vypracovaného dne 4. 12. 2014, dle kterého byl posouzen žalobcův zdravotní stav jako dlouhodobě nepříznivý, rozhodující onemocnění bylo zařazeno pod kapitolu XIII., oddíl E) položka 1 b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena 20 %. Bylo přihlédnuto k dalšímu postižení zdravotního stavu a provedeno navýšení o 10 %, tedy celkově 30 %. S ohledem na žalobcovy námitky navrhla žalovaná důkaz posudkem PK MPSV ČR, která je ve smyslu ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., v platném znění, povolána k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce pro účely přezkumného řízení.

Soud provedl v předmětné věci důkaz posudkem PK MPSV ČR v Brně ze dne 4. 9. 2015. V rámci komise zasedal i lékař specialista z oboru psychiatrie. Žalobce byl jednání přítomen, byl i vyšetřen. Posudková komise čerpala z lékařských nálezů, které jsou obsaženy v obsahu posudku, s nímž účastníci byli seznámeni. Posuzovaný byl hodnocen jako absolvent střední zdravotnické školy a vysoké školy - filosofické fakulty. V tomto oboru však nikdy nepracoval, krátce pracoval jako asistent hygienické služby, kde byl zaměstnán na dobu určitou na zástup za pracovníci na mateřské dovolené a účetní, kde pracovní poměr skončil pro krach firmy. Měl i nějaké krátkodobé brigády jako prodavač, listonoš. Od roku 2002 nepracuje, je veden na úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání. Dlouhodobě má psychické potíže, pro které, jak vyplývá ze zdravotní dokumentace, by byl jeho dlouhodobě nepříznivý stav hodnocen podle kapitoly V položce 7 písm. a) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Koncem roku 2013 však došlo u posuzovaného ke zhoršení bolesti zad, pro které byl opakovaně vyšetřován a léčen i za hospitalizace. Podle doložené obsáhlé dokumentace k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované nebyla v neurologických nálezech přítomna patologie svědčící pro objektivně přítomné závažnější funkční postižení páteře. Zobrazovací vyšetření dokumentovali v oblasti bederní páteře lehké zúžení páteřního kanálu, funkčně nevýznamný posun obratlů a počínající degenerativní změny. Pro posouzení poklesu pracovní schopnosti byl rozhodující klinický neurologický nález, který dokumentoval omezení pohyblivosti (dynamiky) páteře kolísavého rozsahu v průběhu času v závislosti na tíži deklarovaných bolestí. Statika páteře narušena nebyla. Udávané vyzarování bolestí do dolních končetin nemělo charakter kořenového dráždění. Nebyly přítomny výpadové kořenové příznaky. Celkově byl k datu vydání napadeného rozhodnutí hodnocen zjištěný zdravotní stav

jako lehké funkční postižení. Počet hospitalizací nebo počet diagnóz, jak uváděl v žalobě, na posuzování věci neměly žádný vliv.

Vývojově zhodnotitelným způsobem bylo konstatováno, že u žalobce se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou byl bolestivý syndrom páteře, v důsledku kterého bylo zdravotní postižení zařazeno pod kapitolu XIII., oddíl E) položka 1 b) dle přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., v platném znění, míra poklesu pracovní schopnosti byla stanovena 20 %, tj. byla zvolena horní hranice vzhledem k chronicitě stavu. Na poklesu pracovní schopnosti se podílí i psychický stav daný osobnostním nastavením obtížně léčebně ovlivnitelným. Byla zohledněna i dlouhodobá nezaměstnanost se ztrátou kvalifikace a pracovních návyků. Z těchto důvodů byla zvýšena horní hranice daného rozpětí poklesu pracovní schopnosti o maximálně možných 10 %, takže celková míra poklesu pracovní schopnosti činila 30 %. Na základě výše uvedeného dospěla posudková komise MPSV k závěru, že k datu vydání napadeného rozhodnutí nebyl invalidní podle ust. § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., v platném znění. Nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %.

Při jednání u zdejšího soudu dne 9. 10. 2015 byl vyslechnut žalobce, ke skutkovému i posudkovému zhodnocení učiněného PK MPSV ČR v Brně uvedl, že dle jeho názoru se nejedná o lehké funkční postižení pohybového aparátu. Stěžoval si především na psychické potíže – deprese, bolesti hlavy, halucinace, sebevražedné sklony, hlasy. V noci trpí nespavostí, mívá bolesti především v krční a bederní páteři. Necítil se na výkon jakéhokoliv zaměstnání. Potvrdil, že na úřadu práce je veden od roku 2002, vzhledem k doloženým lékařským zprávám však mu žádné pracovní možnosti nejsou nabízeny.

Zástupkyně žalované vzhledem k posudku PK MPSV ČR v Brně navrhla zamítnutí žaloby.

Právní názor Krajského soudu v Brně:

Žaloba byla podána včas (ust. § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále též „s.ř.s.“), osobami oprávněnými (ust. § 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (ust. § 65, § 68, § 70 s.ř.s.).

Žaloba byla přezkoumána v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházející jeho vydání, přičemž soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (ust. § 75 s.ř.s.).

Podle ust. § 39 odst. 2 citovaného zákona jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla:

- a) nejméně o 35 % avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu I. stupně,
- b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu II. stupně,

c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu III. stupně.

Podle ust. § 39 odst. 6 citovaného zákona za stabilizovaný zdravotní stav (odst. 4 písm. b) se považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovním omezením.

V projednávané věci bylo třeba nejprve zjistit, zda žalobce ke dni přezkoumávaného rozhodnutí, tj. ke dni 8. 12. 2014, splňoval podmínky ust. § 39 odst. 1, 2 zdp či nikoliv. Bylo tedy nutno posoudit, zda pokles pracovní schopnosti činil nejméně 35 %, 50 % či 70 %. V daném případě se jedná o důchod podmíněný dlouhodobým nepříznivým zdravotním stavem a rozhodnutí soudu závisí především na jeho odborném lékařském posouzení. V přezkumném soudním řízení ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů podle ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., v platném znění, Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tímto účelem zřizuje své orgány, posudkové komise. Posudkové komise MPSV jsou oprávněny nejen k celkovému přezkoumání zdravotního stavu a dochované pracovní činnosti občanů, ale též k posouzení poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti a k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě, jejich vzniku, trvání či zániku. Nicméně i tyto posudky hodnotí soud jako každý jiný důkaz podle zásad upravených ustanovením § 77 odst. 2 s.ř.s. Při tom však takový posudek, který zcela splňuje požadavek celistvosti, úplnosti a přesvědčivosti, bývá zpravidla důkazem ve věcech stěžejním. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti, který je kladen na posudky posudkových komisí, spočívá v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především však s těmi, které namítá účastník uplatňující nárok na invalidní důchod, jakož i v tom, zda podaný posudek obsahuje náležité zdůvodnění svého posudkového závěru tak, aby byl tento závěr přesvědčivý pro soud, který nemá ani nemůže mít odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení plné invalidity závisí především. Tak také bylo v posuzované věci postupováno.

Předně je třeba odmítnout názor žalobce, že rozhodnutí žalované je vyústěním neobjektivně zjištěného skutkového stavu věci. V případě posouzení míry invalidity, jak již uvedeno, se jedná o otázku odbornou – medicínskou. Posudkové řízení dle ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., je tedy specifickou formou správní činnosti spočívající v posouzení zdravotního stavu občana a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení a důchodového pojištění. Jde o postup posudkového orgánu, jehož hlavním obsahem je posudková činnost, která předpokládá vedle odborných lékařských znalostí též znalosti z oboru posudkového lékařství.

V případě posouzení míry invalidity, jak již uvedeno, se jedná o otázku odbornou – medicínskou. Posudkové řízení dle ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., je tedy specifickou formou správní činnosti spočívající v posouzení zdravotního stavu občana a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení a důchodového pojištění. Jde o postup posudkového orgánu, jehož hlavním obsahem je posudková činnost, která předpokládá vedle odborných lékařských znalostí, též znalosti z oboru posudkového lékařství.

Z geneze hodnocení zdravotního stavu žalobce zdejšímu soudu vyplývá, že stěžejní zdravotní komplikací žalobce je bolestivý syndrom páteře. Uvedené onemocnění bylo v posudcích MSSZ Brno-město ze dne 7. 10. 2014, posudku ČSSZ – pracoviště Brno ze dne 4. 12. 2014 i posudku PK MPSV ČR v Brně ze dne 4. 9. 2015 shodně hodnoceno podle kapitoly XIII oddíl E položka 1 b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., a to jak v otázce posudkové, tak i stupni míry poklesu pracovní schopnosti. Dle názoru soudu PK MPSV ČR v Brně přesvědčivým a podrobným způsobem zdůvodnila a vyhodnotila rozsah tohoto funkčního postižení. Žalobce se sice ku učiněnému skutkovému závěru vyjádřil tak, že poškození pohybového aparátu není lehkým funkčním postižením, nýbrž středně těžkým ne-li těžkým funkčním postižením. Tato skutečnost však nebyla potvrzena odborným posouzením, které ve všech posudcích bylo podloženo dostatečnou zdravotní dokumentací, která při jednání PK MPSV ČR v Brně byla dále rozšířena i o nové lékařské nálezy, které žalobce k jednání přinesl, sice neurologický nález MUDr. Mračkové ze dne 7. 5. 2015 a nález ze dne 20. 7., 3. 8. a 24. 8. 2015 MUDr. Chadima. Dále doložil revmatologický nález ze dne 19. 6. 2015 MUDr. Obrovské a nález z ambulance léčby bolesti ze dne 26. 8. 2015 MUDr. Haklové. Rozhodující zdravotní postižení bylo zařazeno pod kapitolu XIII, oddíl E), položka 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., zvolena byla horní hranice procentního rozpětí (10 % až – 20 %), tj. 20 %. Podle ust. § 3 odst. 2 citované vyhlášky byl zhodnocen i psychický stav jmenovaného, jeho dlouhodobá nezaměstnanost se ztrátou kvalifikace a pracovních návyků, takže pokles pracovní schopnosti byl zvýšen o dalších maximálně možných 10 %. Celková míra poklesu pracovní schopnosti tak činila 30 %.

Jestliže z citovaných posudků MSSZ Brno-město, ČSSZ pracoviště Brno i PK MPSV byl zdravotní stav žalobce popsán shodně, shodně bylo určeno i rozhodující zdravotní postižení, byl vzat v úvahu časový průběh onemocnění, charakter a rozsah postižení, celkové omezení zdravotního stavu, projevy onemocnění, způsob léčby a všechny tři posudky vyhodnotily pokles míry pracovní schopnosti žalobce celkově 30 %, pak pokud jednotlivé posudky obsahují jednoznačný závěr, podle něhož zdravotní stav žalobce nenaleží do žádné kategorie invalidity, není důvodu o správnosti učiněného závěru pochybovat.

Závěrem soud konstatuje, že povinností posudkových komisí není podrobit pojištěnce komplexnímu vyšetření jeho zdravotního stavu, nýbrž na základě shromážděné zdravotní dokumentace posoudit jeho zdravotní stav a míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti (srov. rozsudek NSS ze dne 27. 9. 2006, č. j. 3 Ads 65/2005-87, www.nssoud.cz).

Z hlediska výše uvedeného nahlížel zdejší soud na projednávanou věc a dospěl k závěru, že posudek PK MPSV ČR v Brně ze dne 4. 9. 2015 považuje za správný, logický, bezrozporný, odůvodňující a hodnotící zdravotní stav žalobce ke dni rozhodování žalované. Nebyly proto dány právní důvody k vyhovění námitek žalobce vznesených v žalobě a doplňujícím podání v průběhu soudního přezkumu. V souladu se stanoviskem žalované soud konstatuje, že postup žalované nevybočil z rámce zákonem stanovených právních hledisek. Žaloba dle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. proto jako nedůvodná byla zamítnuta.

Žalobce ve věci samé nebyl úspěšný, žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení ze zákona, soud proto rozhodl tak, že žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení (ust. § 60 odst. 1, 2 s.ř.s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 9. října 2015

JUDr. Eva Lukotková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Barbora Zachovalová